

» Crea

Avenços en la supervivència a un càncer de mama

Investigadors del Clínic-IDIBAPS han liderat una investigació que ha trobat una relació entre l'activitat immunològica antitumoral i la longevitat en persones supervivents de càncer de mama. L'estudi demostra que alts nivells d'un perfil immunològic de 14 gens en mostres tumorals estan associats a una reducció significativa del risc de mortalitat de pacients.

Renfe vol la IA en l'atenció al client amb l'ajut del BSC

Renfe i Barcelona Supercomputing Center (BSC) han aconseguit un acord per implantar la Intel·ligència Artificial (AI) en la millora del sistema d'atenció al client dels ferrocarrils. L'acord entre Renfe i BSC, que té una vigència de tres anys, permetrà compartir i fer investigacions, estudis i anàlisis, així com la supervisió de l'equip tècnic d'execució a Renfe.

Identifiquen una proteïna clau per cremar greix

Investigadores espanyoles del Centre Nacional d'Investigacions Oncològiques (CNIO) i del Centre Nacional d'Investigacions Cardiovasculars (CNIC) han identificat una proteïna que és clau per "cremar" el greix i intervé en el mecanisme que protegeix el cos contra l'obesitat.

Tremp va tenir 17 prostíbuls en temps de les hidroelèctriques

La historiadora Joana Franch diferencia entre les cases tolerades, les clandestines i els cafès cantants

MARTA LLUVICH (ACN)
Tremp

La recerca de la historiadora Joana Franch sobre 'La prostitució al Pallars en temps de les hidroelèctriques' ha documentat 17 prostíbuls a Tremp i 4 a la Pobla de Segur entre el 1913 i el 1936.

Amb l'arribada de l'empresa La Canadenca, el 1911, la capital del Pallars Jussà, d'unes 2.500 persones, va rebre uns 4.000 treballadors. Aquest fet va contribuir a la creació de prostíbuls i encara noms com La casita Blanca, La Flor de dia, La Bombilla o el carrer de l'Alba són a la memòria d'alguns veïns.

Franch va explicar que la majoria dels prostíbuls eren regulats per llei, les anomenades cases tolerades, però altres eren clandestines i hi havia els cafès cantants que eren bars amb cambres i habitacions a la primera planta.

En aquella època la prostitució estava regula-

FOTO_ Marta Lluvich (ACN) Joana Franch ha escrit 'La prostitució al Pallars en temps de les hidroelèctriques'

da i els edificis passaven les seves inspeccions, les noies tenien les cartilles sanitàries i els negocis un registre de les noies que hi treballaven.

L'edat legal per treballar era els 23 anys i "és molt curiós", per a la historiadora, que l'edat de la majoria de les noies era 23 i algunes arribava fins als 30.

Aquest fet fa pensar que, per poder treballar, moltes mentien amb l'edat. El 95% de les noies eren solteres, segons la informació que apareixia als registres dels prostíbuls. Pel que fa al sou, cobraven 5 pessetes per jornades que començaven a migdia i s'allargaven fins a la nit.

Aquestes noies van arri-

bar al Pallars paral·lelament amb l'arribada dels treballadors de les obres de les hidroelèctriques. Quan van finalitzar les obres, molts treballadors de la Canadenca van marxar i els prostíbuls van seguir. A tall d'exemple, Franch explica que l'any 1936 en un sol prostíbul hi havia 67 noies treballant.

A les cartilles sanitàries, que eren obligatòries per treballar, hi apareixia tota la seva informació: nom, cognom, edat, procedència i informe sanitari.

Pel que fa a la procedència, la majoria eren de Catalunya, Aragó i València, i unes poques de França i Brasil.

Un cop la noia deixava de treballar a aquests edificis, la seva cartilla sanitària es trencava i es feia desaparèixer, 'per dignificar a la noia', va dir Franch.

La premsa de l'època registra que a Tremp hi havia tants prostíbuls que era una ciutat 'dominada per los amigos de la jarana'.

FOTO_ EFE Beatriz Cicuéndez, Guadalupe Sabio, Marta León i Cintia Folgueira, les investigadores

Tres perfils psicològics sobre l'evolució de la salut mental

Un estudi internacional de la Universitat de Barcelona (UB) i de l'Institut Guttmann ha identificat tres perfils psicològics relacionats amb diferents patrons de deteriorament cognitiu i cerebral en l'envelliment. La recerca ha analitzat més de mil persones adultes de mitjana edat i gent gran

Aquesta, mostra que les característiques psicològiques específiques de cada perfil podrien influir en el risc de desenvolupar demència, així com en aspectes com la velocitat de deteriorament cerebral i la qualitat del son. Els resultats s'han publicat a la revista 'Nature Mental Health'.